

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

јули, 2010 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

јули, 2010 година

Од третото тримесечје на 2009 година, НБРМ ги прикажува резултатите од Анкетата за кредитната активност и според групи банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (осум банки) и мали (четири банки). Имено, за аналитички цели, Народната банка врши групирање на банките во три групи, според големината на нивната актива. Границите меѓу одделните групи банки се коригираат за просечната годишна стапка на раст на вкупната актива на банкарскиот систем за претходните четири квартали.¹ Коригирањето на границите се врши еднаш годишно (на крајот на годината).²

Резултати од Анкетата за кредитната активност на големите банки за второто тримесечје на 2010 година³

Од аспект на кредитните услови, *кај претпријатијата* околу 75% од банките укажаа на непроменети кредитни услови, додека останатите банки оценија делумно олеснување на условите за одобрување на корпоративни кредити (наспроти претходниот период кога половина од банките укажаа на делумно заострени услови). Зголемувањето на кредитната побарувачка продолжи и во второто тримесечје, при што најголем број од банките (околу 72%) очекуваат овој тренд да се задржи и во наредните три месеци. При тоа, за разлика од претходниот период кога над половина од банките очекуваа делумно олеснување на кредитните услови, во третото тримесечје над 70% од банките не очекуваат поголеми промени. *Кај населението*, сите банки укажаа на делумно олеснети кредитни услови кај станбените и потрошувачките кредити (наспроти 17,2% и 44,6%, соодветно, во претходниот период), при зголемена побарувачка за овој тип на кредити. Од аспект на очекувањата, околу 83% од банките не очекуваат промени во кредитните услови за одобрување на станбени кредити, при што во однос на претходниот период, намален е бројот на банки коишто очекуваат делумно олеснување на кредитните услови (од 44,6% во мај на 16,9% во јули). Кај потрошувачките кредити, над половина од банките не очекуваат промена во кредитните услови, додека останатите банки очекуваат делумно олеснување на условите. Од аспект на побарувачката, околу 45% од банките очекуваат зголемување на побарувачката за станбени и потрошувачки кредити, додека останатите не очекуваат поголеми промени (наспроти претходниот период, кога сите банки очекуваа зголемување на кредитната побарувачка).

¹ Коригирањето на границите се врши доколку просечниот раст на активата надминува 5%.

² Прегледот на банки по групи е расположлив на интернет-страницата на НБРМ во рамки на делот Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Македонија на следната врска: <http://nbrm.mk/?ItemID=B72D99AC6F95284EB030D0E10BD53369>

³ Одговорите се пондирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите. Воедно, пондерот за претпријатијата ги вклучува бруто-кредитите на нефинансиските друштва (јавни и приватни), додека пондерот за населението ги вклучува бруто-кредитите на физичките лица и на самостојните вршители на дејност.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за второто тримесечје на 2010 година **за групата големи банки**

I. Кредити на претпријатијата

1. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително се заострени										
Делумно се заострени	47.3		47.3		47.3		47.3		47.3	
Во основа останаа непроменети	27.2	74.6	27.2	74.6	27.2	74.6	27.2	74.6	27.2	74.6
Делумно се олеснети	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5	25.5
Значително се олеснети										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	21.8	-25.5	21.8	-25.5	21.8	-25.5	21.8	-25.5	21.8	-25.5
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

-- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

							Нето-процент	
	--	-	o	+	++	НП	мај 2010	јули 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		46.3		25.5			-25.5	20.8
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка			100				0.0	0.0
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			100				0.0	0.0
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			100				-47.3	0.0
Б) Притисок од конкуренција			71.8				0.0	0.0
-Конкуренција од другите банки			100				0.0	0.0
-Конкуренција од небанкарскиот сектор			100				0.0	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			100				0.0	0.0
В) Согледување за ризикот		46.3		25.5			-72.8	20.8
-Очекувања за вкупната економска активност		46.3	28.3	25.5			-72.8	20.8
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирми		46.3	28.3	25.5			-72.8	20.8
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	46.3		53.8				0.0	46.3
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

++ = многу важни

++ = исклучително важни

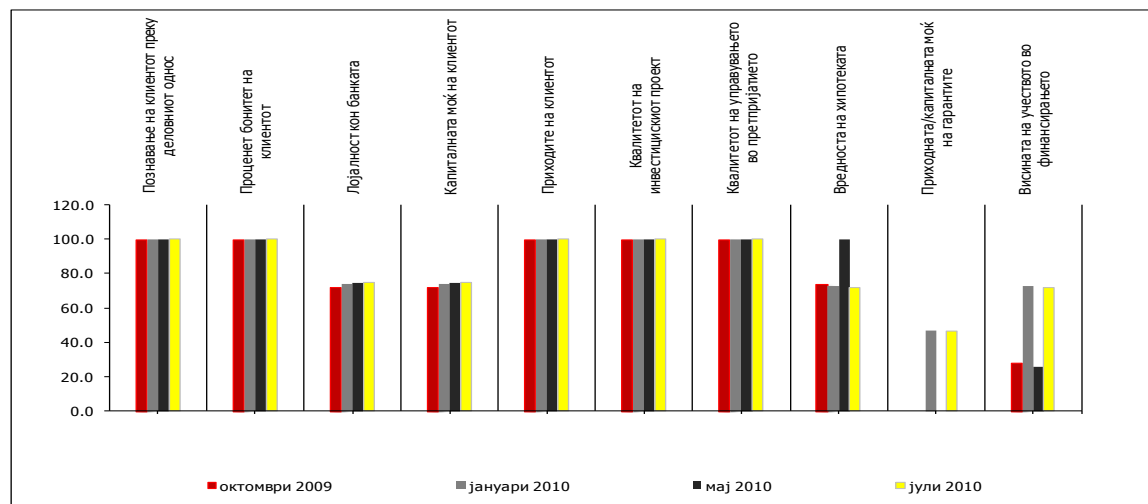
НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
Познавање на клиентот преку деловниот однос					100		100	100
Проценет бонитет на клиентот					100		100	100
Лојалност кон банката			25.5	28.3	46.3		74.5	74.6
Капиталната моќ на клиентот			25.5	28.3	46.3		74.5	74.6
Приходите на клиентот				28.3	71.8		100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				54	46.3		100	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието				28.3	71.8		100	100
Вредноста на хипотеката			28.3	25.5	46.3		100	72
Приходната/капиталната моќ на гарантите			53.8		46.3		0.0	46.3
Висината на учеството во финансирањето			28.3	71.8			25.5	71.8
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 1

Важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата (нето-процент)

4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останала непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

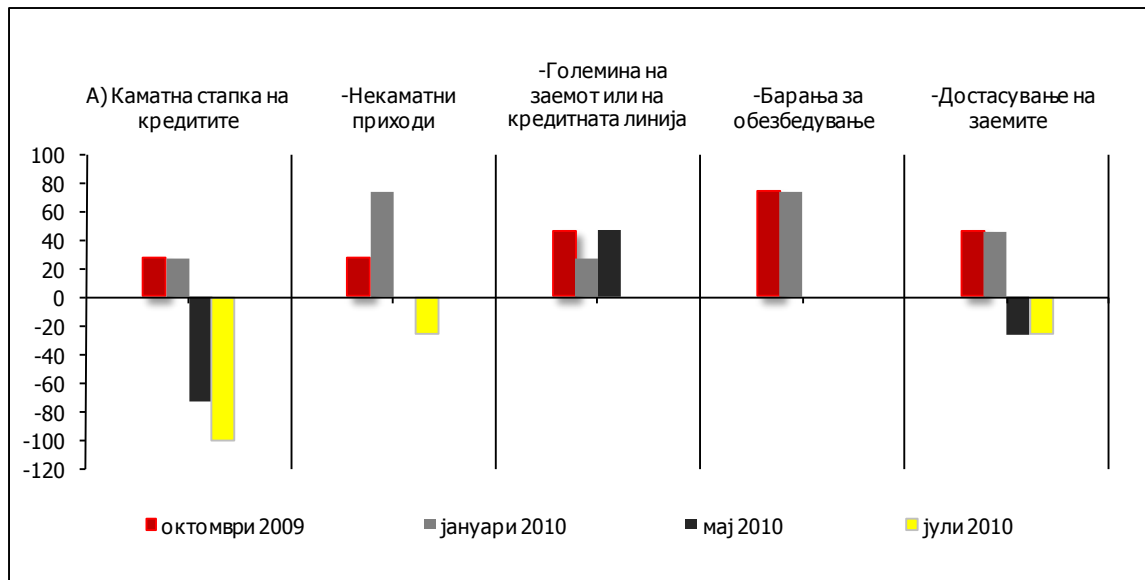
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Каматна стапка на кредитите				100			-72.8	-100.1
Б) Останати услови и рокови			71.8				0.0	0.0
-Некаматни приходи			74.6	25.5			0.0	-25.5
-Големина на заемот или на кредитната линија			100				47.3	0.0
-Барања за обезбедување			100				0.0	0.0
-Достасување на заемите			74.6	25.5			-25.5	-25.5
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 2

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата
(нето-процент)

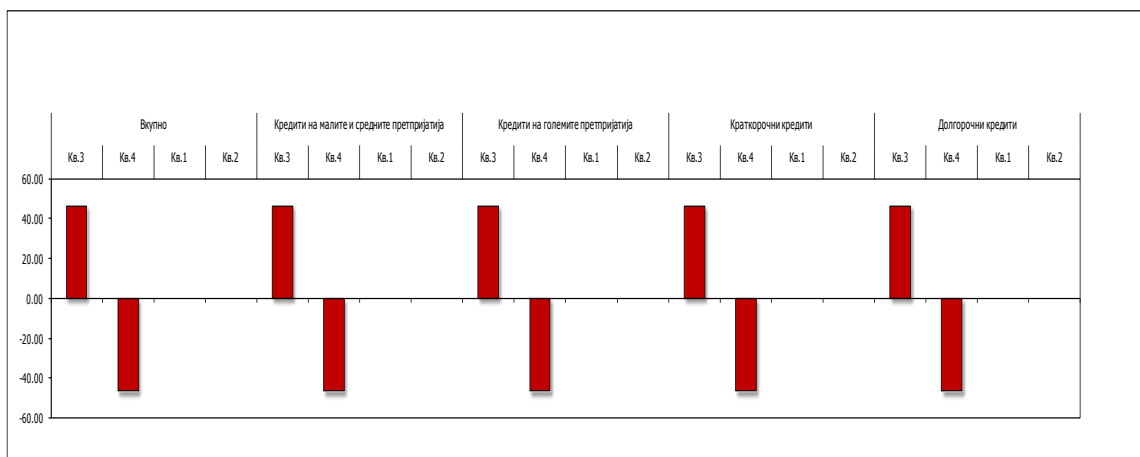
5. Каково влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Незначително влијаеја										
Не влијаеја										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 3

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително е намалена										
Делумно е намалена										
Во основа остана непроменета	27.2	28.3	27.2	28.3	27.2	28.3	27.2	28.3	27.2	28.3
Делумно е зголемена	72.8	71.8	72.8	71.8	72.8	71.8	72.8	71.8	72.8	71.8
Значително е зголемена										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	72.8	71.8	72.8	71.8	72.8	71.8	72.8	71.8	72.8	71.8
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето 6 во колоната „вкупно“). Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:
 -- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 + = делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за повисока побарувачка
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Потребите од финансирање				71.8			72.8	71.8
- Инвестиции во основни средства			28.3	71.8			72.8	71.8
-Инвестиции во залихи и обртен капитал			28.3	71.8			72.8	71.8
-Преструктурирање на долгот				71.8		28.3	47.3	71.8
Б) Употреба на алтернативно финансирање			25.5	46.3			0.0	46.3
-Интерно финансирање			53.8	46.3			0.0	46.3
-Заеми од останати банки			53.8	46.3			47.3	46.3
-Издавање сопствени хартии од вредност			25.5	46.3		28.3	0.0	46.3
Ве молиме наведете ги								
В) Останати фактори								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат										
Во основа ќе останат непроменети	47.3	71.8	47.3	71.8	47.3	71.8	47.3	71.8	47.3	71.8
Делумно ќе се олеснат	52.7	28.3	52.7	28.3	52.7	28.3	52.7	28.3	52.7	28.3
Значително ќе се олеснат										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-52.7	-28.3	-52.7	-28.3	-52.7	-28.3	-52.7	-28.3	-52.7	-28.3
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета		28.3		28.3		28.3		28.3		28.3
Делумно ќе се зголеми	100.0	71.8	100	71.8	100	71.8	100	71.8	100	71.8
Значително ќе се зголеми										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	100	71.8	100	71.8	100	71.8	100	71.8	100	71.8
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

II. Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително се заострени						
Делумно се заострени						
Во основа останаа непроменети	82.9		55.5		55.5	
Делумно се олеснети	17.2	100	44.6	100	44.6	100
Значително се олеснети						
Неприменливо						
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-17.2	-100	-44.6	-100	-44.6	-100
Број на банки коишто одговорише	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

--= значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба		16.9	27.8	55.3			27.4	-38.4
Б) Притисок од конкуренција			72.2				-17.2	0.0
-Конкуренција од други банки			72.2	27.8			-44.6	-27.8
В) Согледувања за ризикот		16.9		55.3			0.0	-38.4
-Очекувања за вкупната економска активност			45	55.3			0.0	-55.3
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		44.7	55.3				27.4	44.7
-Кредитна способност на потрошувачите			44.7	55.3			0.0	-55.3
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+ = многу важни

++ = исклучително важни

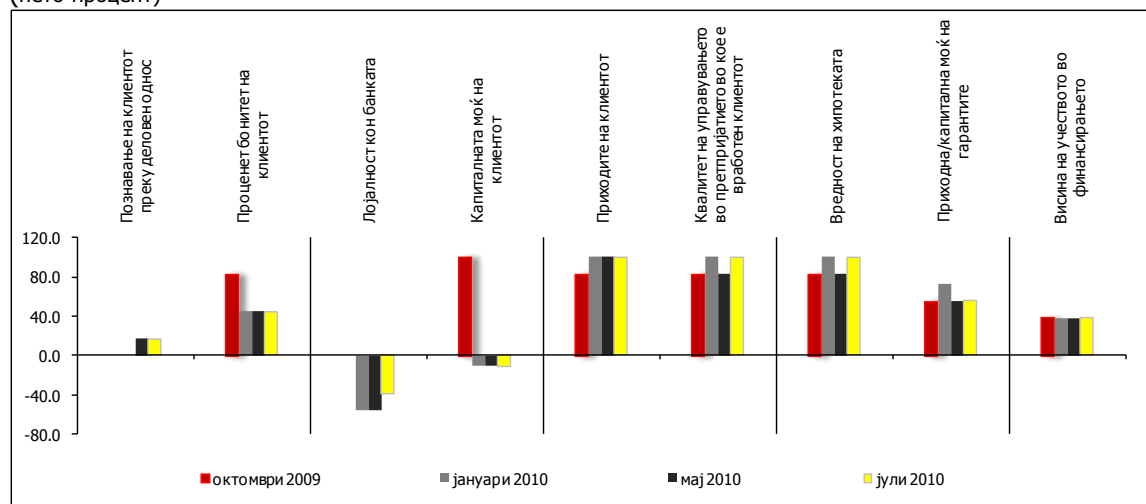
НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
Познавање на клиентот преку деловен однос			83.1	16.9			17.2	16.9
Проценет бонитет на клиентот			55.3	44.7			44.6	44.7
Лојалност кон банката	55.3		27.8	16.9			-55.5	-38.4
Капиталната моќ на клиентот		55.3		27.8	16.9		-10.9	-10.6
Приходите на клиентот				27.8	72.2		100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот				100.0			83	100
Вредност на хипотеката				44.7	55.3		83	100
Приходна/капитална моќ на гарантите			44.7	55.3			55.5	55.3
Висина на учеството во финансирањето		16.9	27.8		55.3		38.3	38.4
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 4

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)

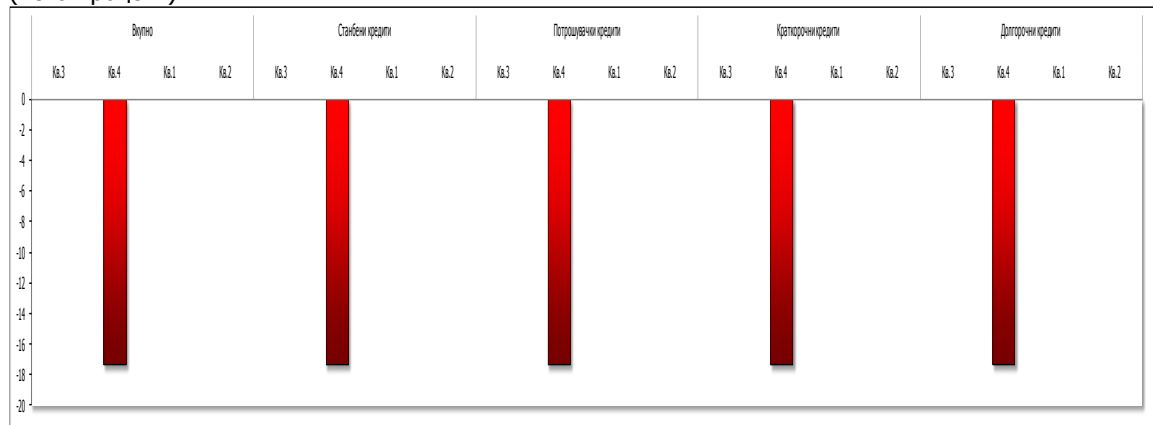
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	17.2	72.2	17.2	72.2	44.6	72.2	17.2	72.2	44.6	72.2
Незначително влијаеја	82.9	27.8	82.9	27.8	55.5	27.8	82.9	27.8	55.5	27.8
Не влијаеја										
Неприменливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаеја“ и „не влијаеја“.

Графикон 5

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

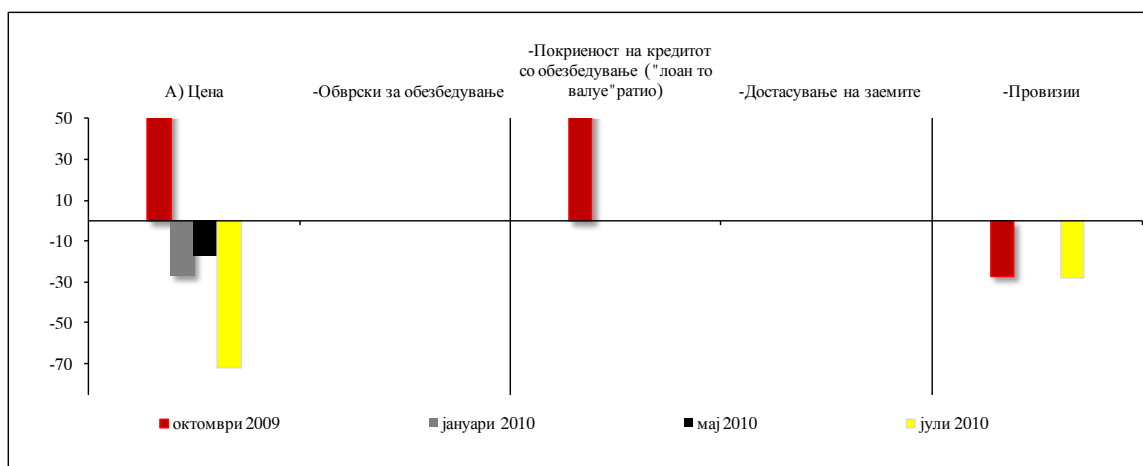
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Цена			27.8	72.2			-17.2	-72.2
Б) Останати услови			16.9	55.3			0.0	-55.3
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
обезбедување ("лоан то валуе" ратио)			100				0.0	0.0
-Достасување на заемите			100				0.0	0.0
-Провизии			72.2	27.8			0.0	-27.8
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „+“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 5

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението (нето-процент)

15. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 - = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
 + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
 НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба				100			-27.4	-100.0
Б) Притисок од конкуренција			55.3	16.9			-17.2	-16.9
-Конкуренција од другите банки			83.1	16.9			-17.2	-16.9
В) Согледувања за ризикот				55.3			0.0	-55.3
-Очекувања за вкупната економска активност			44.7	55.3			0.0	-55.3
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		27.8	72.2				27.4	27.8
- Кредитна способност на потрошувачите			44.7	55.3			0.0	-55.3
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

-- = значително се заострени

- = делумно се заострени

0 = во основа останаа непроменети

+ = делумно се олеснети

++ = значително се олеснети

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Каматна стапка на кредитите			27.8	72.2			-100	-72
Б) Останати услови			16.9	55.3			0.0	-55.3
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
-Достасување на заемите			100				0.0	0.0
-Некаматни приходи			16.9	83.1			0.0	-83.1
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 6

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително е намалена						
Делумно е намалена						
Во основа остана непроменета					17.2	55.3
Делумно е зголемена	100	100	100	100	82.9	44.7
Значително е зголемена						
Неприменливо						
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	100	100	100	100	82.9	44.7
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијаеја долунаведените фактори на побарувачката на станбени кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката
 - = делумно придонесува за намалување на побарувачката
 0 = придонесува за непроменетост на побарувачката
 += делумно придонесува за зголемување на побарувачката
 ++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката
 НП = неприменливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Потребите за финансирање				72.2			55.5	72.2
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			44.7	55.3			55.5	55.3
- Доверба на потрошувачите			16.9	83.1			100	83
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето		27.8	72.2				-27.4	-27.8
Б) Употреба на алтернативно финансирање			72.2				0.0	0.0
- Заштеди на населението			100				0.0	0.0
- Кредити од останатите банки		16.9	83.1				-17.2	-16.9
- Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијаеја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17). Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = неприменливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							мај 2010	јули 2010
А) Потребности за финансирање				72.2			72.7	72.2
- Трошење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.			27.8	72.2			55.5	72.2
-Доверба на потрошувачите			27.8	72.2			72.7	72.2
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			16.9				0.0	0.0
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0
-Кредити од останати банки		44.7	55.3				-44.6	-44.7
-Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесуваат за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително ќе се заострат						
Делумно ќе се заострат						
Во основа ќе останат непроменети	55.5	83.1	55.5	55.3	55.5	55.3
Делумно ќе се олеснат	44.6	16.9	44.6	44.7	44.6	44.7
Значително ќе се олеснат						
Неприменливо						
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-44.6	-16.9	-44.6	-44.7	-44.6	-44.7
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010	мај 2010	јули 2010
Значително ќе се намали						
Делумно ќе се намали						
Во основа ќе остане непроменета		55.3		55.3		55.3
Делумно ќе се зголеми	100	44.7	100	27.8	100	44.7
Значително ќе се зголеми				16.9		
Неприменливо						
Вкупно	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	100	45	100	45	100	45
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките* на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи			100			1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти		46.3	100			1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрените кредити	74.6	100.1	46.3	46.3		1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	28.3	71.8	46.3	0.0		1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог		100				1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранции		25.5				
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата				71.8		1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање	46.3	28.3	71.8			1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	46.3	71.8	46.3	46.3		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	46.3	71.8	46.3	46.3		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	46.3	71.8	46.3	46.3		1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит		28.3	25.5	46.3		1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?	28.3		46.3	25.5		1) помалку од шест месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?		100				1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	44.7	55.3				1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	72.2	27.8				1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4-останато
Достапност на кредитите без залог	100			16.9		1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4-останато
Минимален број на жиранти	16.9	55.3				27.8
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата*	16.9	100				1-помалку од една третина, 2-една третина, 3-повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	16.9	83.1				1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долгорочно кредитирање		100	16.9			1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	16.9	72.2		44.7		1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3-управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит		72.2	44.7			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку изнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?		83.1	16.9			1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4-повеќе од две години, 5-останато

*Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои банки не одговориле на прашањето.